

Protocol Medisch handelen

Versie Januari 2025,

Na wetswijziging 1 juli 2024

WET BIG (wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg) en het toepassen van geneesmiddelen en medisch handelen op de **Kinder Vakantie Spelen** (hierna KVS) te buurthuis de Ezel

Wij worden soms geconfronteerd met kinderen die klagen over pijn die met eenvoudige middelen te verhelpen is. Denk hierbij aan bijvoorbeeld hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn door een insectenbeet. Daarnaast krijgen wij in toenemende mate het verzoek om kinderen door de arts voorgeschreven medicatie toe te dienen. En ook steeds vaker wordt er werkelijk medisch handelen van vrijwilligers verwacht; bijvoorbeeld het geven van sondevoeding of het toedienen van een injectie.

Het uitvoeren van medische handelingen brengt risico's met zich mee, ook op juridisch gebied. Wij realiseren ons dat het uitvoeren van een medische handeling consequenties kan hebben voor vrijwilligers en de coördinatie van de KVS heeft daarom besloten dat de handelingen volgens de wet BIG en risicovolle handelingen niet uitgevoerd worden door vrijwilligers. Voor overige situaties is het van belang dat er gehandeld wordt volgens een vooraf afgesproken en ondertekend protocol.

1. Soorten medisch handelen

a. Handelingen die onder wet BIG vallen

De KVS heeft besloten dat handelingen die binnen de wet BIG gelden niet door de vrijwilligers worden uitgevoerd.

Meer informatie over de wet BIG is te vinden op <https://www.bigregister.nl/registratie/vraag-enantwoord/wat-betekent-big-in-de-wet-big> en in de wet BIG [Artikel 36](#).

b. Handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt

Dit zijn onder andere het geven van medicijnen, ook een paracetamol, of het behandelen van een schaafwond (de zgn. EHBO-behandelingen). Voor deze handelingen dient de ouder/verzorger van tevoren de bijlage te hebben getekend voor toestemming. Anderzijds kan de ouder ook gevraagd worden om op locatie te komen en zelf de handeling te verrichten.

c. Handelen in noodsituaties

De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt in geval van een noodsituatie geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

Tijdens de KVS zijn gecertificeerde EHBO-ers en BHV-ers aanwezig om hierbij te assisteren.

2. Praktisch medisch handelen

a. verstrekken van medicijnen

Sommige kinderen krijgen medicijnen of andere geneesmiddelen voorgeschreven. Dit zijn bijvoorbeeld astma-pufjes, antibiotica, Ritalin, etc. Deze vallen onder het eenvoudige medische handelen.

Ouders dienen de schriftelijke toestemming uit de bijlage af te geven bij de coördinatoren van de KVS. Enkel gecertificeerde EHBO-ers of BHV-ers zullen zich daarna over de medicatie ontfemen.

Het toedienen van injecties, sondevoeding of het meten van de bloedsuikerspiegel valt niet onder het eenvoudig medisch handelen en wordt daarom niet door de vrijwilligers gedaan.

Als het gaat om noodmedicatie, bijvoorbeeld een neusspray bij toevallen (epilepsie) of epipen bij anafylactische (allergie) reactie zal de BHV-er of EHBO-er die deze medicijnen zal bewaken geschoold moeten worden door ouder of medisch behandelaar alvorens hiermee akkoord wordt gegaan.

b. Bewaren van medicijnen

Het bewaren van medicijnen moet tot een minimum worden beperkt. De medicijnen komen in de (afgesloten) EHBO-tas of koelkast in het 'berghok' van Buurthuis de Ezel. Geneesmiddelen worden enkel in ontvangst genomen in de originele verpakken en op naam van het kind en door een coördinator.

De bijsluiter moet beschikbaar zijn.

Het medicijn dient thuis al eens toegediend zijn.

De uiterste gebruiksdatum is nog niet verstreken.

Eventuele aanvullende informatie zoals de huisarts en het telefoon- of noodnummer kunnen op een sticker op het medicijn worden genoteerd door de KVS.

c. Het kind wordt ziek tijdens de week zelf

Indien een kind ziek wordt of een ongeluk(je) krijgt, dient de aanwezige vrijwilliger direct te bepalen hoe te handelen. Dit is bijvoorbeeld bij hoofd-, buik- of oorpijn, maar ook een insectensteek, schaafwond, valpartij, etc.

In zijn algemeenheid is een vrijwilliger niet deskundig en mag geen diagnose stellen. De vrijwilliger zal contact opnemen met een van de gecertificeerde EHBO'ers om eventueel vervolg te bespreken. Uitgangspunt is dat een ziek kind naar huis moet en er contact wordt opgenomen met de ouders om het kind op te halen.

Problematisch is het wanneer ouders én contact van het noodnummer niet bereikbaar zijn. Het kind wordt in dit geval niet naar huis gestuurd. De EHBO'er zal in dit geval contact opnemen met de huisarts van het kind om de situatie te bespreken. Indien nodig zal de KVS de gang naar de huisarts inzetten en aldaar afspreken met de ouders.

Vrijwilligers (ook EHBO-ers) zijn geen arts en mogen geen diagnoses stellen.

d. Uitzonderingen

Klein medisch handelen behoeft geen BHV-er of EHBO-er om het kind te assisteren.

Voorbeelden, maar niet uitgesloten zijn;

Met water een kleine wond uitspoelen, pleisters plakken, Zonnebrandcrème aanbrengen, homeopathische 'vallen en stoten'-zalf, splinters verwijderen, etc. Deze handelingen vallen niet onder bijzondere calamiteiten.

Let op!

Deze handelingen hoeven niet in het logboek vermeld te worden.

Deze handelingen dienen te allen tijden aan de ouders gemeld te worden.

Vraag van te voren naar eventuele allergieën.

3. Richtlijnen

a. Aanwezige BHV-ers en EHBO-ers

Tijdens de KVS 2025 zijn de volgende gecertificeerde vrijwilligers aanwezig. De certificeringen zijn in het bezit van de coördinatoren en het bestuur van buurthuis de Ezel.

EHBO + Kinder EHBO + EHBDD:

- Paula Bijpost

EHBO + Kinder EHBO:

- Britney Richél

BHV:

- Anja Bijpost
- Paula Bijpost
- Matthew Bijpost
- Bas Reijken
- Britney Richel
- Elly Zegwaard

b. Verantwoordelijkheid ouders bij medicatie

Indien er zich een calamiteit voordoet na het toedienen van medicijnen, het medicijn wordt ingezet bij een noodsituatie (fe. Epipen), contact wordt gezocht met of het kind wordt gebracht naar de huisarts of 112 wordt ingeschakeld; wordt direct ook de ouder ingelicht. De ouders blijven te allen tijden de eind verantwoordelijken bij de medische toediening van de medicijnen.

c. Voor de behandelend vrijwilliger, BHV-er of EHBO-er

- Laat het kind niet alleen. Blijf rustig. Observeer en rapporteer.
- Waarschuw te allen tijden de ouder
- Zorg dat de (nood)situatie bekend is bij coördinatoren en EHBO-ers. Gebruik de walky-talky waar nodig.
- Zorg dat zsm. Alle relevante kindgegevens bekend zijn:
 - o Volledige naam kind
 - o Geboortedatum
 - o Adres
 - o Telefoonnummer ouders + Noodnummer
 - o Huisarts
 - o Ziektebeeld
 - o Medicijnen (of originele verpakking)

4. Voor de vrijwilligers: Eerste handelingen

In bloed kunnen virussen aanwezig zijn. Besmetting met deze virussen komen, zowel bij kinderen als volwassenen, voor en is lang niet altijd bekend.

a. Bloed en wondvocht

Draag altijd wegwerphandschoenen en gooi deze direct na gebruikt weg

Laat een wond goed doorbloeden

Spoel met (lauw) water

Dek de wond enkel af indien het niet direct heelt (korstvorming) met een pleister of (niet verklevend!) gaas.

Verwijder gemorst bloed en wondvocht met een papieren tissue en alcohol (tenminste 70%).

Was stoffen op ten minste 60°C.

Er hoeft in dit geval *geen* logboek calamiteiten ingevuld te worden.

Indien het uitspoelen met water en een pleister niet voldoende is, dient er hulp gevraagd te worden aan een BHV-er of EHBO-er. Er dient in dit geval een logboek calamiteiten ingevuld te worden.

Neem na bloedcontact of prikongeval contact op met de eigen huisarts en vraag of aanvullende maatregelen nodig zijn. Meld dit ook te allen tijden bij de coördinatoren van de KVS.

b. Kleine ongevallen zonder bloed

Onder kleine ongevallen (de bijna calamiteiten) vallen bijvoorbeeld; een schaafwondje, struikelen, kleine kneuzingen. In deze gevallen kan er gekozen worden om geen BHV-er of EHBO-er in te zetten. Eigen handelingen zijn in dit geval het afspoelen met water, koelen en 'vallen en stoten'-zalf (niet op open wond).

Er hoeft *geen* logboek calamiteiten ingevuld te worden.

c. Kneuzingen, blauwe plekken en beursheid

Eerste handeling is te allen tijden koelen.

De Ice-packs liggen in het buurthuis. Omwikkel deze met theedoek of ander linnengoed.

Eventueel mag er 'vallen en stoten'-zalf (niet op open wond) aangebracht worden op de beurse plek.

Indien hiermee de klachten verholpen of verminderd zijn hoeven er geen verdere acties ondernomen te worden. Er hoeft geen logboek calamiteiten ingevuld te worden. Breng aan het einde van de dag de ouders op de hoogte.

Indien de klachten toenemen, de kou de verstuiking pijnlijker maakt of het kind blijft klagen over de pijn, haal er dan altijd een BHV-er of EHBO-er bij. Zij vullen het logboek calamiteiten in.

d. Brandwonden

Direct koelen. Verwijder eventuele kleding.

Ten minste 10 minuten onder lauw, rustig stromend water waarbij dit niet direct op de brandplek wordt gestart.

Vraag te allen tijden een BHV-er of EHBO-er om advies.

In geval van brandwonden waarbij geen kraan in de buurt is mogen andere koelmethoden worden ingezet. O.a. gekoelde producten of ander koud water (e.g. sloot). Houd hierbij hypothermie (onderkoeling) in de gaten.

1° graads brandwonden / oppervlakkige verbranding

Bijvoorbeeld zonnebrand, aanraken hete kachel, heet (thee) water.

De huid is niet beschadigd.

Indien de klachten met koelen verholpen of verminderd zijn, hoeven er geen verdere acties ondernomen te worden.

Vul het logboek calamiteiten in. Breng aan het einde van de dag de ouders op de hoogte.

2° graads brandwonden / gedeeltelijke verbranding

De huid is rood of roze, nat en pijnlijk. Er is (beginnende) blaarvorming.

Bel de ouders om met het kind naar de huisarts te gaan. Blijf koelen tot de ouders gearriveerd zijn en dek de brandwonden af met huishoud- of plasticfolie.

Vul het logboek calamiteiten in.

3° graads brandwonden / volledige verbranding

De huid is wit of zwart, droog en leerachtig en er is nauwelijks pijn.

Bel 112 indien er rook, gas of chemische stoffen zijn ingeademd!

Bel 112 indien het ernstige of uitgebreide brandwonden zijn!

In alle andere gevallen direct de huisarts bellen en hiernaartoe brengen. Enkel op advies van de huisarts koelen en/of afdekken.

Zorg dat een andere vrijwilliger de ouders belt om het kind bij de huisarts te halen.

Vul het logboek calamiteiten in bij terugkeer van de huisarts.

e. Gifwijzer

Breng te allen tijde de ouders op de hoogte en laat het kind naar de huisarts gaan. Vul altijd logboek calamiteiten in.

Bij bewusteloosheid, ademhalingsproblemen of brandwonden 112 bellen.

Bij * 112 bellen. Bij twijfel 112 bellen.

1. NIET laten braken

Bij braken moet de stof nogmaals door de slokdarm.

2. Water drinken

Eén glas. Gebruik geen melk. Bij bewusteloosheid niet laten drinken.

3. Braken

De huid prikkelen met vingen of stomp voorwerp. Laat het kind op tafel liggen zodat braaksel niet in de longen komt. Bij bewusteloosheid niet laten braken.

4. Norit

Eventueel met half glaasje water. Norit is te vinden in de EHBO-tas.

5. Koffieroom of klontje boter

Om schuimvorming te voorkomen. Niet met water mengen.

6. Sla- of olijfolie toedienen

1 á 2 eetlepels

Aftershave	2-3	Inkt	2-3-4	Schoonmaakazijn *	1-2
Afvoerontstopper	1-2	Insecticiden	2-3-4	Schuurmiddel	1-2
Afwasmiddel	1-5			Shag	2-3-4
Alcohol	1-2	Kalmeringsmid. valium, 'pam', etc.	2-3-4	Shampoo	1-5
Allesreiniger	1-2	Kwik (thermo)	2-3	Sigaretten(peuk)	2-3-4
Anticonceptiepil	2-3			Slaapmiddel	2-3-4
Aspirine	2-3-4	Lakken	1-6	Soda	1-2
Azijn	1-2	Lampolie	1-6	Spiritus	2-3
		Laxeermiddel	2-3	Sterke drank	1-2
Benzine	1-6	Luchtverfrisser	2-3-4		
Bleek(water)	1-2	Lucifer	2-3-4	Tabak	2-3-4
Bloemen	2-3-4			Terpetine	1-6
		Mierenlokdoos *	2-3	Thinner	1-6
Chloor	1-2	Motorolie	1-6	Tipp-Ex	3-4
Citronella	1-6	Mottenballen	2-3-4	Toiletblok	2-3
Cocaïne *	2-3-4	Muggenolie	1-6	Toiletreiniger	1-2
Crimidine *	2-3-4	Muggenstift	2-3		
				Vaatwasmiddel	1-2
Dettol	1-2	Nagellak (+remover)	2-3-4	Verf	1-6
		Neusspray / drup	2-3-4	Verfverdunner	1-6
Glorix	1-2			Viltstift	1-2-6
Gootsteenontstop.	1-2	Ontkalker	1-2	Vitamine-tablet	2-3
Gramoxone (roundup)	2-3-4	Ovenreiniger	1-2	Vlooiensband	2-3
Haarmiddelen		Pijnstillers	2-3	Wasmiddel	1-2
Hart- medicijnen	2-3	Petroleum	1-6	WC reiniger	1-2
Hash *	2-3-4			WD-40	1-2
Heroïne *	2-3-4				
Hoestmiddel	2-3-4	Rattenverdelger	2-3-4	Zoutzuur *	1-2
	2-3-4	Ruitenreiniger	1-2		

BIJLAGE 1 – Overeenkomst gebruik geneesmiddelen, medisch handelen.

Ondergetekende geeft toestemming aan de coördinatoren van de Kinder Vakantie Spelen Buurthuis de Ezel om hieronder omschreven medicatie toe te dienen aan:

Volledige naam kind:

Geboortedatum:

Naam huisarts:

Telefoon huisarts:

Naam specialist:

Telefoon specialist:

Naam ouder(s)/verzorger(s):

Telefoonnummer:

Noodnummer:

Naam medicijn:

Medicatie is nodig voor aandoening:

.....

Dosering van medicijn (e.g. tijdstip / dag):

.....

Wijze van toediening (e.g. mond, neus):

.....

Wijze van bewaren:

.....

Aanvullende instructies:

.....

.....

Paraaf ouder:

Controleer de medicijnen op juistheid.
Zie volgende pagina voor volledigheid.

(achterzijde BIJLAGE 1 – overeenkomst gebruik geneesmiddelen, medisch handelen)

Naam coördinator:

Datum van ondertekening:

Plaats van ondertekening:

Handtekening ouder:

Handtekening coördinator:

Een kopie van het getekende formulier wordt verstrekt aan ouder/verzorger.

Aftekenlijst medicatie:

Maandag:

Tijdstip:

Paraaf

Woensdag:

Tijdstip:

Paraaf

Vrijdag:

Tijdstip:

Paraaf

Tijdstip

Paraaf

Tijdstip

Paraaf

Tijdstip

Paraaf

Dinsdag:

Tijdstip:

Paraaf

Donderdag:

Tijdstip:

Paraaf

Tijdstip

Paraaf

Tijdstip

Paraaf

Paraaf gezet door:

Paraaf	Naam	Paraaf	Naam	Paraaf	Naam

Evaluatiedatum:

Akkoord dmv handtekening ouders/verzorgers:

Een kopie van het getekende en ingevulde formulier wordt verstrekt aan ouder/verzorger.